

The logo of the University of Twente, featuring a stylized yellow building and a grey swoosh.

UNIVERSITY OF TWENTE.

Faculteit der Gedragswetenschappen

De rol van burgers in Community Policing in Duitsland

Bachelorthesis
Sabrina Perick
Januari 2016

Begeleiders:

Drs. Wendy Schreurs
Prof. Dr. José Kerstholt .

Studie: Psychologie
Conflict, Risico & Veiligheid
Universiteit Twente
P.O. Box 217
7500 AE Enschede
Nederland

Samenvatting

Het doel van het onderzoek was de samenhang tussen participatiegedrag en mechanismen die ten grondslag liggen aan de beslissing om te participeren bij Duitse burgers te onderzoeken. Uit onderzoek blijkt dat burgers steeds vaker participeren in politiewerk en deze betrokkenheid steeds meer door de politie wordt geacht. Echter blijken er verschillen te bestaan in hoeverre burgers participatiegedragingen vertonen. Onderzoek toont aan dat prosociaal gedrag, als burgerparticipatie, beïnvloed kan worden door zowel intuïtieve als ook rationale processen. Morele emoties, morele waarden en de expliciete attitude worden in deze samenhang gemeten als mechanismen die een zulke beslissing kunnen beïnvloeden. Om inzicht te krijgen welke mechanismen ten grondslag liggen aan de beslissing om te participeren wordt door middel van een online vragenlijst, die één keer werd afgenomen bij 68 Duitse burgers, data verzameld. Met behulp van een meervoudige regressieanalyse werd de samenhang van vier surveillancegedragingen (actieve surveillance, passieve surveillance, sociale controle & opsporing en preventieve surveillance) en de onderliggende processen gemeten. Het blijkt dat bepaalde surveillancegedragingen worden beïnvloed door bepaalde mechanismen. Er werd een negatieve samenhang gevonden tussen actieve surveillance en individualiserende morele waarden. Tussen passieve surveillance en bindende morele waarden werd een positieve samenhang gevonden.

Abstract

The aim of this study was to examine the relations between German citizens' participation behaviour and mechanisms underlying the decision to participate in policing. Studies have shown an increasing tendency of citizen participation in policing which is supported by the police. However, there is a difference in the amount of participation, some citizens display more engagement in policing than others. Research demonstrates that prosocial behaviour, like citizen participation, can be influenced by intuitive and rational processes. Moral emotion, moral values and explicit attitude were measured as those mechanisms underlying the decision to participate. The relation between participation behaviour and the mechanisms underlying the decision to participate are examined through a single-measurement online survey completed by 68 German citizens. Analyses show four different participation behaviours (active surveillance, passive surveillance, social control & detection and preventive surveillance). Relations were examined using multiple regression analyses. There was evidence found for different underlying mechanisms influencing surveillance behaviours. Negative relation was found between active surveillance and individualizing moral foundations, positive relation was found between passive surveillance and binding moral foundations.

Aanleiding

Community Policing geeft burgers de kans te participeren op het gebied van veiligheid. Veel burgers, met stijgende trend, gebruiken deze kansen al en leveren een nuttige bijdrage, waardoor bijvoorbeeld politie en slachtoffers kunnen worden geholpen (van der Land, van Stokkom, & Boutellier, 2014). Echter bestaan er verschillen in de mate waarin burgers participatiegedrag vertonen. Omdat de politie soms gedwongen is reactief te handelen op grond van capaciteitsredenen (tekort aan politieagenten en geld), is aanleiding gegeven burgers proactief in politiewerk te betrekken (Rottwinkel, 2014). Bovendien is aanleiding gegeven vanwege de stijging in criminaliteitscijfers, waardoor de politie steeds vaker naar de vrijwillige participatie van burgers in politiewerk vraagt. De federale recherche van de BRD (Het Bundeskriminalamt) vermeldt bijvoorbeeld een stijging in het totale aantal delicten in Duitsland van 2013 tot 2014. Naast de stijging in incidenten lag het oplossingspercentage van bijvoorbeeld woninginbraken en fietsdiefstallen in 2014 op 14,7% (Bundeskriminalamt, 2015).

Door de bijdrage van burgers kan belangrijke informatie worden verzameld, die in het beste geval een delict oplossen. Het stimuleren van burgers om te participeren kan positieve opbrengsten hebben bij het oplossen van criminaliteit en op de tevredenheid van burgers over de politie (Crawford, 2001). Aan de ene kant kan hiermee de samenwerking tussen burgers en de politie geoptimaliseerd worden en het veiligheidsgevoel van burgers, het gevoel van controle over de omgeving en vertrouwen in de politie vergroot worden (Van der Land, et al., 2014). Aan de andere kant kan door participatie ook een onveiligheidsgevoel teweeg gebracht worden, omdat de burger over teveel informatie beschikt (van der Land, et al., 2014).

Lavakras & Herz (2006) geven aan dat nog niet veel bekend is over welke beslissingsprocessen en motivaties ten grondslag liggen aan de beslissing om wel of niet te participeren.. Dit onderzoek richt zich op de mechanismen die ten grondslag liggen aan de beslissing om te participeren op het gebied van veiligheid van Duitse burgers.

Theoretisch kader

Community Policing

Community Policing (in Nederland ook bekend als gebiedsgebonden politiezorg) is een globale hervormingsbeweging van de politie (Bullock & Sindall, 2014). Hierbij werken politie en burgers samen met het gemeenschappelijke doel de onderlinge relatie te verbeteren en buurten veiliger te maken (Wells, Schafer, Varano, & Bynum, 2006). Een belangrijk aspect van Community Policing is onder andere de participatie van burgers (Terpstra, 2008).

Burgerparticipatie (hetzij) tijdens het identificeren van een probleem of het oplossen daarvan is in Community Policing van groot belang (Bullock & Sindall, 2014). Community Policing, of een soortgelijke strategie, wordt in veel ontwikkelde landen als dominante strategie gebruikt (Choi & Lee, 2014), maar elk land heeft zijn eigen manier om deze aanpak toe te passen (Wisler & Onwudiwe, 2008). Naast de VS zijn Canada, Frankrijk, Zwitserland, Engeland, Wales, Schotland en Nederland voorstander van Community Policing (Terpstra, 2011; Baenziger, 2014; Hamilton-Smith, Machenzie, Henry, & Davidones, 2014).

Uit literatuuronderzoek over de overheersende politiestrategie in Duitsland blijken tegenstrijdige resultaten. Er bestaan verschillen in de mening in hoeverre Duitsland Community Policing daadwerkelijk toepast (Baessmann & Vogt, 1997; Baenziger, 2014). Verder zijn er tegenstrijdige verwachtingen over de effectiviteit van Community Policing in Duitsland. Het wordt niet verwacht dat deze strategie in Duitsland succesvol wordt, omdat in Duitsland geen totaalconcept van Community Policing bestaat. Desondanks is ook in Duitsland het succes van gebiedsgebonden politiezorg gerelateerd aan de bijdrage die burgers opleveren.

Burgerparticipatie

De rol van burgers in Community Policing wordt in vele onderzoeken als een belangrijk onderdeel benadrukt (Terpstra, 2008; van der Land, et al., 2014). Vanwege burgers niet allemaal dezelfde mate aan participatie tonen, maar echter verschillende types gedragingen bestaan, werd onderzoek gedaan naar types gedragingen van burgers in politiewerk. Van Steden, van Caem en Boutellier hebben in 2011 met behulp van Terpstra's bevindingen (2008, 2009) een overzicht gemaakt van de verschillende types burgerparticipatie. Er blijken zeven verschillende activiteiten te kunnen worden onderscheiden op de manier waarop burgers een bijdrage kunnen leveren. Er wordt een verschil gemaakt tussen passieve en actieve participatie van de buurt. Een voorbeeld van actieve participatie is het op vrijwillige basis aansluiten bij een buurtwacht. Ten tweede gedragen burgers zich meer passief wanneer ze informatie over hun buurt verzamelen en deze delen met de politie of andere autoriteiten. Ten derde kunnen burgers hun interpersoonlijke contacten gebruiken om informele sociale controle uit te oefenen wanneer antisociaal gedrag wordt vertoond. De vierde activiteit die een burger kan doen om deel te nemen aan de politiezorg, is het bemiddelen in conflictsituaties bij bijvoorbeeld een ruzie tussen burens. Bovendien kunnen burgers meehelpen tijdens het opstellen of verbeteren van gemeentelijke veiligheidsmaatregelen. Hierbij kunnen ze een raadgevende rol aannemen. Ten zesde kunnen

burgers ook participeren tijdens de ontwikkeling van het beleid. Verder hebben wijkbewoners ook nog de mogelijkheid om veiligheidsmaatregelen ter bescherming van hun eigendom te nemen of veiligheidsdiensten in te schakelen.

Feltes (2012) stelt dat er in Duitsland een aantal burgerinitiatieven zijn gestart, maar Duitse burgers niet zoveel vrijheid hebben om betrokken te raken bij het politiewerk als burgers in Nederland hebben. In Duitsland zijn er bijvoorbeeld geen wijkagenten, buurt-bijeenkomsten, burgernet of opsporingsapps, wat minder participatie impliceert. Ahoewel deze mogelijkheden die burgers hebben prosociale gedragingen zijn om de politie te ondersteunen, bestaan er echter ook risico's door burgerparticipatie. Dit wil zeggen dat niet elk participatiegedrag een positieve bijdrage oplevert. De politie kan het gedrag van sommige burgers die participeren als ineffectief ervaren, omdat het meer problemen genereert (Terpstra, 2008). Burgers kunnen benodigde competenties missen of participatie in eerste instantie als plezierige ontmoeting met burens zien. Verder bestaat ook het risico dat tussen verschillende groepen burgers onderling ruzies ontstaan, die het participatiegedrag negatief beïnvloeden, omdat ze verschillende visies over politiewerk hebben en elkaar in de weg staan. In het meest negatieve geval kan actieve burgerparticipatie zelfs leiden tot eigenrichting (Johnston, 1996). Gezien de verschillende participatiegedragingen die burgers kunnen vertonen blijkt de vraag welke mechanismen ten grondslag liggen aan de beslissing om te participeren.

Beslissingsprocessen

Beslissingen nemen en het maken van oordelen zijn processen die gebaseerd zijn op twee kwalitatief verschillende modi van informatieverwerking (Stanovich & West, 2000). Er wordt een onderscheid gemaakt in twee vormen die dit proces beïnvloeden. Kahneman (2003) noemt dit model 'dual-process model' dat bestaat uit twee systemen. Het eerste systeem vormt intuïtieve beslissingen en oordelen, het tweede systeem rationele (Kahneman D. , 2003). Kahneman & Frederick (2002) gaan ervan uit dat beide systemen concurreren over de controle van een reactie, omdat ze tegelijkertijd actief kunnen zijn. Volgens Haidt (2003) heeft het intuïtieve systeem vooral de overhand op het rationele systeem. Een voorbeeld wat hij geeft is het sociale intuïtie model, waarin beredenering als post hoc wordt gezien.

Het intuïtieve systeem is gerelateerd aan een aantal aspecten zoals automatisme en snelheid. Impliciete, habituele en emotionele aspecten spelen bovendien een rol in intuïtieve beslissingen en het vormen van oordelen (Kahneman D. , 2003; Dane & Pratt, 2007). De meest eenvoudige vorm van intuïtie is wanneer iemand een idee krijgt, een associatie (Hastie

& Davis, 2010). Kahneman (2003) stelt dat intuïtieve processen moeilijk te veranderen, te controleren of te manipuleren zijn. Emoties hangen samen met het intuïtieve systeem (Epstein, 1994) en morele emoties zijn een basiselement van moreel gedrag die invloed hebben op de link van morele waarden en moreel gedrag (Tangney, Stueweig, & Mashek, 2007). Prosociaal gedrag, bijvoorbeeld het participeren in politiewerk, zal bevorderd worden door morele emoties, zoals empathie (Smith & Mackie, 2000; Batson, 1998).

1. Morele Emoties

Haidt (2003) ziet een relatie tussen zowel de interesse als ook de zorg voor anderen en morele emoties. Gebaseerd op Ekmans (1992) onderzoek hebben Haidt, Graham & Joseph (2009) morele emoties ingedeeld in vier verschillende categorieën. De eerste categorie bevat ander-veroordelende morele emoties, zoals minachting, boosheid en walging. Daarnaast bestaat de categorie zelfbewuste emoties en bevatten de morele emoties schaamte, verlegenheid, trots en schuld. Onder de categorie anderen-lijden valt medelijden. Ten slotte bevat de vierde categorie ander-lovende emoties zoals dankbaarheid en ontzag. Verder zijn angst en leedvermaak morele emoties, die niet prototypisch voor één categorie zijn (Haidt, 2003). Haidt (2003) zegt dat morele emoties verschillende actie tendenties en veroorzakers hebben. Acties worden door emoties uitgelokt, die ten grondslag liggen aan een voorafgaande gebeurtenis (veroorzaker). Lerner & Keltner (2000) stellen dat emoties kunnen worden gemeten of geïnterpreteerd aan de hand van de desbetreffende valentie. Zo maken mensen met goed humeur optimistischere beslissingen, mensen die bang zijn en met slecht humeur slechtere (Lerner & Keltner, 2002). Maar onderzoek gebaseerd op de valentie heeft een tekortkoming: het kan niet worden achterhaald of emoties met dezelfde valentie verschillende invloed kunnen hebben op een beslissing. Ook blijkt dat er verschillen bestaan binnen een dimensie met betrekking tot het emotioneel uitgelokte effect (Lerner et al., 2000). Boosheid en angst hebben bijvoorbeeld dezelfde valentie, maar verschillende actie tendenties. Carver (2006) zegt iets dergelijks als Haidt (2003), hij benoemt actie tendenties in zijn onderzoek benaderings- of vermijdingstendenties. Boosheid zal dus een benaderingsactie uit moeten lokken, maar angst een vermijdingsactie. Gebaseerd op het duale proces model en de bevindingen van Haidt (2003), Lerner et al. (2000) en Carver (2006) worden de onderstaande hypothesen opgesteld:

Hypothese 1: Morele benaderingsemoties hangen positief samen met participatiegedrag in het politiedomein.

Hypothese 2: Morele emoties met vermijdingstendencie hangen negatief samen met participatiegedrag.

2. Morele waarden

Cultuur wordt onder andere gevormd op basis van morele waarden die beschermd worden door gezamenlijke leden. Mensen zien in autoriteiten, zoals de politie, de expressie van groepswaarden. Bijvoorbeeld in hoe ze zich zouden moeten gedragen (Sunshine & Tyler, 2003). Iemand die deze waarden overtreedt en niet bestraft wordt, bedreigt de cultuur of leefregels van de groepsleden (Sunshine, et al., 2003). Om deze reden kunnen burgers participeren in politiewerk, zodat morele waarden beschermd kunnen worden.

Er zijn een aantal onderzoeken over morele waarden die gebaseerd zijn op de Moral Foundations Theory (Haidt & Graham, 2007; Haidt, Graham, & Joseph, 2009; Graham, et al., 2011), die rekening houdt met de aangeboren, maar desondanks vormbare eigenschappen van morele intuïties. Haidt (2007) stelt dat vele theorieën over morele intuïtie over individualiserende morele waarden zoals zorg en eerlijkheid gaan. Dit zijn waarden gericht op bescherming van welzijn, rechten en een gerechtvaardigde behandeling van individuen en middelen. Maar Haidt (2007) zegt ook dat loyaliteit, respect, autoriteit en heiligheid ten opzichte van het lichaam een voorbeeld zijn van morele intuïties. Deze bindende waarden zijn gericht op het beschermen en behouden van de morele of sociale orde (Haidt, 2007). In 2008 stelt Haidt dat waarden met betrekking tot zorg, eerlijkheid en gerechtvaardigheid in alle culturen terug te vinden zijn, maar dat niet alle morele waarden de autoriteit en het welzijn van individuen bevatten. Er bestaan ook traditionele morele waarden die eerder gericht zijn op het binden van mensen in grotere gemeenschappen (Haidt, 2008).

Uit literatuuronderzoek blijkt dat veel onderzoek werd gedaan met betrekking tot morele waarden in samenhang met politiek en religie (Haidt & Graham, 2007; Van Leeuwen & Park, 2009), maar weinig onderzoek met betrekking tot participatie in het veiligheidsdomein. Wright & Baril (2011) stelden dat in de politieke context individualiserende morele waarden gezien kunnen worden als kern van moraliteit, die vaak de basis zijn en in een beslissing worden betrokken. Daarnaast kunnen bindende morele waarden geactiveerd worden door bepaalde dispositionele en situationele variabelen, zoals de reactie op een risico of gevaar. Dit betekent dat zodra een risico of gevaar voorkomt, mensen er meer bindende morele waarden bij betrekken en de sociale structuur daardoor beschermd kan worden (Wright & Baril, 2011). Hierop gebaseerd worden de volgende twee hypothesen opgesteld:

Hypothese 3: Individualiserende morele waarden beïnvloeden participatiegedrag van burgers op het gebied van veiligheid positief.

Hypothese 4: Bindende morele waarden beïnvloeden participatiegedrag van burgers op het gebied van veiligheid positief.

Het tegenovergestelde systeem van intuïtie is beredenering en vormt bewuste en langzamere beslissingen en oordelen (Kahneman & Frederick, 2002). Intuïtieve mechanismen dwingen geen reactie af, maar duwen een persoon slechts in een bepaalde richting. Deze sturing kan worden opgeheven door bewuste reacties te maken. Hastie et al. (2010) stelden dat rationele oordelen ‘wat te doen, als’-denken inhoudt. Deze rationele oordelen zijn gebaseerd op ervaringen die iemand heeft meegemaakt. Er worden hypothesen opgesteld over alle handelingsmogelijkheden en de daaruit resulterende uitkomsten, waaruit uiteindelijk voor een handelingsmogelijkheid wordt gekozen die uitgevoerd wordt (Hastie et al., 2010). Door observaties, experimenteren of logisch denken worden de meeste hypothesen verworpen (Hastie et al., 2010). Zulke gecontroleerde, bewuste, beredeneerde en op regels gebaseerde beslissingen zijn kenmerkend voor het rationele systeem (Kahneman et al., 2002). Kahneman et al. (2002) stelden dat tijdsdruk een hindernis kan worden, omdat zulke beslissingen tijdrovend zijn.

3. Expliciete Attitude

Nienhuis (2014) stelt in zijn onderzoek dat gedrag ten opzichte van participatie gebaseerd is op attitudes ten opzichte van participatie (Fazio & Olson, 2007). In zijn onderzoek werd attitude gemeten aan de hand van positieve en negatieve evaluaties over participatie, sociale druk, collectieve motieven en individualistische motieven. Het blijkt dat burgers die meer participeren, het gedrag ook positiever evalueren, meer sociale druk voelen van andere participerende bewoners en hun motieven meer collectivistisch gebaseerd zijn dan individualistisch. Weinig onderzoek werd gedaan over de expliciete attitude ten opzichte van participatie in politiewerk. Wat wel uit de literatuur blijkt, is dat een positieve attitude van burgers ten opzichte van de politie leidt tot meer informatieverstrekking aan de politie (Agelink, 2011). Expliciete attitude is nooit een volledig rationele beslissing, het intuïtieve systeem kan een dergelijke beslissing ook beïnvloeden (Haidt, 2007). Desondanks wordt het gezien als een rationelere vorm in tegenstelling tot impliciete attitude. Van Knippenberg (2012) stelt dat de expliciete attitude gedrag maar beperkt kan voorspellen, omdat bewust

gedrag veel cognitieve energie vergt. Terpstra & Gutteling (2008) deden onderzoek naar wateroverlast en risico management. Uit hun onderzoek bleek dat wanneer burgers zichzelf verantwoordelijk voelden voor de beveiliging tegen een aardbeving, deze ook geaccepteerd werd, indien ze voldoende middelen hadden die hen konden beschermen tegen het gevaar. Indien de middelen niet voldoende waren, werd de opgave van bescherming toegeschreven aan de overheid. Deze bevinding kan ook van invloed zijn op het gevaar van criminaliteit of andere schendingen en het toeschrijven van verantwoordelijkheid naar zichzelf of naar de politie/overheid. Daarom werd hier uitgegaan van de volgende hypothese:

Hypothese 5: Er bestaat een positieve samenhang tussen een positieve expliciete attitude ten opzichte van burgerparticipatie in het politiedomein en het participatiegedrag.

Huidig onderzoek

Dit huidige onderzoek richt zich op de mechanismen die ten grondslag liggen aan de beslissing van Duitse burgers om te participeren op het gebied van veiligheid. Beslissingsprocessen worden gemeten aan de hand van het duale-proces model Kahneman (2003) door dispositionele, morele emoties, morele waarden en de expliciete attitude.

Methode

Respondenten

Om een goede variatie in gedrag van de respondenten te garanderen, werden respondenten uit een buurt met een hoger en een buurt met een lager criminaliteitspercentage uitgenodigd. Door middel van de Duitse district politie van Steinfurt in Noordrijn-Westfalen werden deze twee gebieden binnen het district Steinfurt bepaald. Door middel van flyers (zie bijlage) werden de inwoners op het onderzoek geattendeerd en gevraagd om deel te nemen. Het bleek dat aan de hand van de selectie niet voldoende respondenten hadden deelgenomen. Om deze reden werden daarnaast nog een aantal respondenten buiten deze selectie gevraagd om deel te nemen. In totaal hebben 113 Duitse respondenten deelgenomen aan de online vragenlijst. Van deze 113 verzamelde respondenten voldoen 68 respondenten aan de vooraf opgestelde voorwaarden (ouder dan 18 en inwoner in Duitsland) en welke de vragenlijst volledig ingevuld hadden. De drop-out rate ligt bij 30%. Van deze populatie (N=67) zijn 69% (46) vrouwen en 31% (21) mannen. De leeftijd reikte van 18 t/m 59 jaar met een gemiddelde

van 34,07 jaar (SD=14,12). De respondenten komen vooral uit Noordrijn-Westfalen en wonen gemiddeld 12,51 jaar (SD=9,14) in hun buurt. Een aantal respondenten komen uit grotere Duitse steden. Van de respondenten hebben 63% (43) een diploma uit het voortgezet onderwijs behaald, van 11,8% (8) is het middelbare beroepsonderwijs de hoogst genoten opleiding en 13,2% (9) hebben een diploma uit het hogere onderwijs behaald. Deze populatie is niet generaliseerbaar, omdat gebruik werd gemaakt van zowel selecte als aselechte keuze van respondenten.

Tabel 1: Demografische gegevens van de Respondenten (N=67)

		Frequentie	Percentage		
Geslacht	Man	21	30,9		
	Vrouw	46	68,7		
Opleiding	VWO	25	36,8		
	HAVO	11	16,2		
	WO	9	13,2		
	MBO	8	11,8		
	VMBO	6	8,8		
	HBO	6	8,8		
	MAVO	1	1,5		
	Anders	1	1,5		
Inkomen	< 20.000 €	10	14,7		
	20.000 – 30.000 €	4	5,9		
	30.000 – 40.000 €	6	8,8		
	40.000 – 50.000 €	5	7,4		
	50.000 – 60.000 €	4	5,9		
	> 60.000 €	6	8,8		
	geen antwoord	32	47,1		
		Minimum	Maximum	M	SD
Leeftijd		18	59	34,07	14,12
Aantal jaren in buurt wonen (N=62)		0	30	12,51	9,14

Tabel 1: Demografische gegevens van de Respondenten (N=67)

Procedure

Dit onderzoek werd afgenomen door middel van een online vragenlijst. De vragenlijst werd voor een ander onderzoek opgesteld en moest vertaald worden. Door middel van een vooruit-en terugvertaling werd bevestigd dat de vragenlijsten dezelfde items meten. Daaruit bleek dat er een aantal items verwijderd of vervangen moesten worden, omdat ze niet binnen de Duitse context pasten.

Aan het begin werd de respondent over het onderzoek geïnformeerd en om toestemming gevraagd. Daarna werden 17 vragen gesteld over hun participatiegedrag van het afgelopen jaar. Hierop volgden twee blokken die in een willekeurige volgorde van elk respondent werden afgenomen, zodat de effecten van beïnvloeding door de blokken zo min mogelijk was. De twee blokken bevatten vragen over morele waarden en de expliciete attitude met respectievelijk 32 en 14 vragen.

De vragenlijst eindigde met een aantal demografische vragen (leeftijd, geslacht, hoogst genoten opleiding, woonplaats, aantal jaren die de respondenten in de wijk woont, bruto-jaarinkomen).

Materiaal

Afhankelijke variabele

Participatiegedrag

Het participatiegedrag van burgers in het afgelopen jaar werd gemeten door te vragen in hoeverre de 17 stellingen met betrekking tot bepaalde gedragingen gebaseerd op de classificatie van Van Steden, et al. (2011) van toepassing waren. Voorbeeldvragen zijn “vragen van de politie beantwoord” of “iemand aangesproken op zijn gedrag in de buurt”. Deze stellingen werden afgenomen door een zeven-punts Likert schaal van ‘nooit’ tot ‘heel vaak’. Op basis van een factoranalyse werden vijf constructen gevonden met een eigenwaarde hoger dan 1. De vijfde factor had een te lage Cronbach’s alfa ($\alpha = .44$), waardoor ervoor gekozen werd om vier factoren mee te nemen. De Cronbach’s alfa’s hiervan zijn te vinden in Tabel 2, zoals de items met de bijbehorende factorladingen. In de verdere analyse werden de vier factoren als volgt genoemd. Actieve surveillance bevat gedrag wat in direct verband staat met politie en conflicten. Passieve surveillance bevat gedrag rond situaties waar een risico voor conflict zou kunnen bestaan of waar burgers mee kunnen helpen een criminele actie op te lossen. Sociale controle & opsporing is gericht op gedrag waar burgers met elkaar samenwerken, hetzij indirecte controle uitoefenen of helpen bij het oplossen van misdrijven.

Preventieve surveillance richt zich op het gedrag van burgers rond veiligheid van de eigen persoon of eigendom.

Tabel 2: Factorladingen Participatiegedrag

	Factoren			
	1	2	3	4
	Actieve surveillance	Passieve surveillance	Sociale controle & opsporing	Preventieve surveillance
Eigenwaarde	3.61	1.85	1.60	1.39
Verklaarde variantie	21.23	10.88	9.4	8.15
α	.89	.67	.60	.60
Vragen van de politie beantwoord	.46			
Het televisieprogramma `opsporing verzocht` of regionale versie hiervan bekeken		.52		
Alert geweest op signalen van ongewenst gedrag			.52	
De politie gebeld om iets te melden of aan te geven	.66	.44		
Online geholpen daders te vinden door bijv. te reageren op filmpjes, foto's of oproepen over criminaliteit		.44		
Iemand aangesproken op zijn gedrag in de buurt		.55		
Een goed voorbeeld zijn voor jongeren in de buurt		.52		
Met burens besproken wat er in de buurt gebeurt met betrekking op criminaliteit en overlast			.60	
In de gaten gehouden dat er geen ruzies tussen mijn burens zijn			.66	
Bemiddeld bij conflicten in de buurt	.82			
Overlast gemeld aan de politie	.73			
Meegedacht met het beleid dat de politie zou moeten voeren	.47			
Invloed uitgeoefend op het beleid van de politie	.84			
Anti-inbraak maatregelen genomen in mijn huis				.48
Mijn portemonnee goed opgeborgen als ik op straat loop				.55
Bewust niet op sociale media gezet dat ik op vakantie ging				.62
De politie alert gemaakt waar in mijn buurt zwakke plekken zijn, zoals veiligheidsrisicogebieden	.78			

Tabel 2: Factorladingen Participatiegedrag

Onafhankelijke variabelen

Morele emoties

Morele emoties worden op een zeven-punts Likert schaal ('nooit' tot 'heel vaak') weergegeven. De respondenten werden gevraagd hoe vaak ze het afgelopen jaar 12 morele emoties hebben gevoeld, waardoor dispositionele, morele emoties werden gemeten. Deze morele emoties zijn gebaseerd op Haidt's onderzoek (2003): boosheid, walging, minachting, schaamte, in verlegenheid gebracht, schuld, medelijden, dankbaarheid en ontzag. Bovendien werden ook niet-prototypische emoties leedvermaak, trots en angst betrokken. Een factoranalyse met deze 12 emoties leverde vier factoren met een eigenwaarde groter dan 1 op, waarbij de vierde factor slechts uit één item bestaat. Om deze reden is ervoor gekozen om drie factoren mee te nemen. Hieruit bleek dat de eerste factor voornamelijk uit benaderende morele emoties bestaat, die betrekking hebben op de voelende persoon zelf. Deze zullen zelf-bewuste emoties worden genoemd. Daarentegen bevat de tweede factor vooral vermijdende emoties, die betrekking hebben op een andere persoon en zullen ander-bewuste emoties worden genoemd. De derde factor bevat de morele emoties boosheid en minachting welke dezelfde valentie hebben, maar boosheid benaderende acties uitlokt tegenovergesteld aan minachting, waardoor vermijdende reacties naar voren komen. Deze factor werd in dit onderzoek, als ook in het onderzoek van Haidt (2003), als ander-veroordelende emoties beschouwd. Verder bleek dat de lading van het item walging op alle factoren lager dan .40 was, waardoor deze niet in de verdere analyses werd betrokken. Tabel 3 geeft een overzicht hierover:

Tabel 3: Factorladingen Morele Emoties

	Factoren		
	1	2	3
	Zelf-bewuste emoties	Ander-bewuste emoties	Ander-veroordelende emoties
Eigenwaarde	1.56	1.63	1.39
Verklaarde variantie	13.02	13.55	11.54
α	.71	.64	.68
Schuld		.58	
Schaamte		.52	
Angst		.47	
In verlegenheid gebracht		.46	
Medelijden		.42	
Leedvermaak		.41	
Ontzag	.80		
Dankbaarheid	.75		
Trots	.53		
Minachting			.70
Boosheid			.67
Walging	-	-	-

Tabel 3: Factorladingen Morele Emoties

Morele waarden

De ‘Moral Foundations Theory’ geeft de complexe vorm van moraliteit, onderverdeeld in vijf morele basissen, weer. De vragen rond de vijf dimensies zijn gebaseerd op de ‘Moral Foundations Questionnaire-30’ van Graham, Haidt & Nosek (2008). Een aantal vragen werden aangepast aan de context van dit onderzoek. De vragen konden beantwoord worden aan de hand van een zeven-punts Likert schaal, van ‘nooit’ tot ‘heel vaak’ en ‘helemaal oneens’ tot ‘helemaal eens’. De respondenten kregen 32 stellingen met betrekking tot welke overwegingen belangrijk zijn voor hun om te besluiten of iemands gedrag goed of slecht was. Voorbeeldstellingen zijn: “of iemands rechten zijn ontnomen” of “het is heel belangrijk dat je meeleeft met mensen die lijden”. Onder de 32 stellingen zijn twee nep-stellingen te vinden: “goed in wiskunde” en “beter goed doen dan slecht” om respondenten te excluderen die het niet serieus invullen.

In dit onderzoek werden morele waarden op basis van Haidt’s indeling gemeten vanwege de voldoende Cronbach’s alfa’s die hiervoor werden gevonden. De stellingen met

betrekking tot zorg en eerlijkheid worden samengevat tot individualiserende morele waarden, autoriteit, loyaliteit en heiligheid tot bindende morele waarden.

Expliciete Attitude

Door een totaal aantal van 14 stellingen wordt de expliciete attitude ten opzichte van burgerparticipatie in het politiedomein gemeten. Deze stellingen zijn ingedeeld in vier categorieën. Twee algemene stellingen over burgerparticipatie met betrekking tot politiewerk, zoals: “De hulp van burgers bij het verminderen van criminaliteit is zinvol”, vier stellingen met betrekking tot de verantwoordelijkheid van veiligheid zoals: “De politie moet de veiligheid in mijn buurt garanderen” en acht stellingen over kosten en baten van medewerking in de buurt zoals: “Het is leuk om mij in te zetten voor de veiligheid van mijn buurt”. Van de 14 stellingen werden vier vragen gehercodeerd (“alleen de overheid is verantwoordelijk om criminaliteit te bestrijden”, “het kost te veel moeite om in mijn buurt actief te zijn”, “buren aanspreken op hun gedrag zal negatief voor mij uitpakken” en “ik vind dat iedereen zich zelf maar moet redden”), zodat ze allemaal in dezelfde richting geformuleerd zijn. De respondenten konden hun antwoord kiezen uit een zeven-punts Likert schaal van ‘zeer mee oneens’ tot ‘zeer mee eens’. Uit de factoranalyse bleken vier factoren met een eigenwaarde hoger dan 1. Omdat een factor een te lage Cronbach’s alfa had, werd ervoor gekozen om de expliciete attitude als één factor mee te nemen in de verdere analyse met een Cronbach’s alfa van .78.

Analyse Procedure

De data werd met behulp van het statistiekprogramma SPSS 22 geanalyseerd. Descriptieve statistiek werd gebruikt om de te onderzoeken variabelen te beschrijven. Aan de hand van een Shapiro-Wilk test werd nagegaan of de schalen normaal verdeeld zijn, deze zijn te vinden in Tabel 4. Hieruit bleek dat actieve surveillance, passieve surveillance, sociale controle & opsporing en ander-veroordelende emoties normaal zijn verdeeld. Daarentegen zijn alle anderen variabelen niet normaal verdeeld. De vierde factor van participatiegedrag, preventieve surveillance, is net niet normaal verdeeld ($p = .07$). Omdat niet alle schalen normaal zijn verdeeld, werden de correlaties met behulp van de niet-parametrische correlatiecoëfficiënt Spearman’s rho bepaald.

Tabel 4. Normaalverdeling van de afhankelijke en onafhankelijke variabelen

	Skewness (SD)	Kurtosis (SD)	Shapiro-Wilk+	
			Statisiek	<i>p</i>
Actieve surveillance	4.15 (.29)	22.18 (.57)	.56	.00
Passieve surveillance	1.69 (.29)	3.07 (.57)	.83	.00
Sociale controle & opsporing	1.05 (.29)	1.13 (.57)	.92	.00
Preventieve surveillance	-0.01 (.29)	-0.89 (.57)	.97	.07
Zelf-bewuste emoties	0.01 (.29)	-0.44 (.57)	.98	.39
Ander-bewuste emoties	-0.05 (.29)	-.63 (.57)	.98	.41
Ander-veroordelende-emoties	1.10 (.29)	0.90 (.57)	.89	.00
Individualiserende waarden	-0.43 (.29)	-0.50 (.57)	.97	.08
Bindende waarden	-0.62 (.29)	0.99 (.57)	.98	.19
Expliciete attitude	-0.40 (.29)	0.11 (.57)	.98	.33

+ *N*=68

Tabel 4: Normaalverdeling van de afhankelijke en onafhankelijke variabelen

Om te onderzoeken of er tussen de variabelen een samenhang bestaat, werden Spearman rho correlaties berekend. Er werd verder een meervoudige regressieanalyse uitgevoerd om de samenhang tussen de vier gevonden participatiegedragen actieve surveillance, passieve surveillance, sociale controle & opsporing en preventieve surveillance (afhankelijke variabelen) en dispositionele-morele emoties, morele waarden en expliciete attitude (onafhankelijke variabelen) te onderzoeken. De hypothesen werden verworpen indien de regressiecoëfficiënt geen significante waarden geeft, er wordt een $p < .05$ gehanteerd. Er wordt onderzocht of morele emoties, morele waarden en/of de expliciete attitude significante voorspellers zijn voor actieve surveillance, passieve surveillance, sociale controle & opsporing en preventieve surveillance.

Resultaten

De gemiddelden, standaarddeviaties en de Spearman rho correlaties zijn te vinden in Tabel 5 onderaan. Uit de regressieanalyse blijkt dat de variabelen geslacht, leeftijd en opleiding geen invloed hebben op noch de correlaties, noch elkaar en worden daarom niet betrokken bij de analyses.

Op basis van de Spearman rho correlaties blijkt een samenhang te bestaan tussen zelf-bewuste emoties en actieve surveillance ($r_s(68) = .30, p < .05$). Tussen ander-bewuste emoties en passieve surveillance blijkt ook een positieve samenhang te bestaan ($r_s(68) = .29, p < .05$). Verder worden significant positieve samenhangen gevonden tussen zowel bindende morele waarden en passieve surveillance ($r_s(68) = .27, p < .05$), als ook tussen bindende morele waarden en preventieve surveillance ($r_s(68) = .25, p < .05$). Bovendien wordt er ten eerste een sterk significante samenhang tussen expliciete attitude en actieve surveillance ($r_s(68) = .32, p < .01$) en ten tweede tussen expliciete attitude en passieve surveillance ($r_s(68) = .30, p < .01$) gevonden.

Tabel 5: Gemiddelden, Standaarddeviaties en correlaties (N=68)

		Mean	SD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Participatiegedrag													
1	Actieve surveillance	1,49	0,87										
2	Passieve surveillance	2,36	1,24	.32**									
3	Sociale controle & opsporing	2,42	1,06	.42**	.19								
4	Preventieve surveillance	4,10	1,65	.41**	.14	.32**							
Morele Emoties													
5	Zelf-bewuste emoties	3,50	1,21	.30*	-.19	-.20	-.19						
6	Ander-bewuste emoties	2,70	0,77	-.17	.29*	-.01	-.24	.03					
7	Ander-veroordelende emoties	3,04	1,26	.06	.18	.04	-.05	.41**	-.00				
Morele Waarden													
8	Individualiserende waarden	5,28	0,80	.12	-.02	-.01	.17	-.16	-.21	-.10			
9	Bindende waarden	4,41	0,85	.24	.27*	.07	.25*	-.09	-.26*	.21	.49**		
Expliciete Attitude													
10	Expliciete attitude	4,57	0,90	.32**	.30**	-.01	.18	-.01	-.43**	.17	.20	.42**	

* $p < .05$, ** $p < .01$

Tabel 5: Gemiddelden, Standaarddeviaties en correlaties (N=68)

Voor *actieve surveillance* geven individualiserende morele waarden een statistisch significante negatieve voorspelling ($B = -0.34$, $SE_B = 0.15$, $t = -2.26$, $p < .05$). Hoe meer individualiserende morele waarden de respondent bezit, hoe minder actief de respondent zich zal gedragen ten opzichte van participatie in het politiedomein. Hierdoor kunnen 20% van de variantie in actieve surveillance worden verklaard ($F_{(6; 61)} = 2.57$, $p < .05$).

Voor *passieve surveillance* zijn bindende morele waarden een statistisch significante positieve voorspeller ($B = 0.47$, $SE_B = 0.21$, $t = -2.23$, $p < .05$). Passieve surveillance zal dus statistisch gezien verhogen, zodra de respondent meer bindende waarden bezit. Hierdoor kan 26% van de variantie in passieve surveillance worden verklaard ($F_{(6; 61)} = 3.56$, $p < .05$).

Voor *sociale controle & opsporing* en *preventieve surveillance* zijn geen significante voorspellers (morele emoties, morele waarden en de expliciete attitude) gevonden.

Toetsing Hypothesen

Hypothese 1 veronderstelt dat morele emoties met benaderingstendenties een positieve samenhang zullen hebben met participatiegedrag. Op basis van de multiple regressieanalyse werd vastgesteld dat benaderende, morele emoties participatiegedrag niet statistisch significant voorspellen. Concluderend kan hypothese 1 niet worden bevestigd, omdat er in deze steekproef statistisch gezien geen stijging in participatiegedrag wordt vertoond, als er meer dispositionele, morele emoties met benaderingstendencie in de beslissing om te participeren zijn betrokken.

Hypothese 2 veronderstelt dat morele emoties met vermijdingstendenties negatief samen hangen met participatiegedrag. Aan de hand van de multiple regressieanalyse werd vastgesteld dat tussen dispositionele, morele vermijdingsemoties en participatiegedrag geen statistisch significante samenhang bestaat. Concluderend gezegd kan hypothese 2 niet worden bevestigd, omdat in deze steekproef geen vermindering in participatiegedrag wordt vertoond, als er een stijging in het betrekken van dispositionele, morele vermijdingsemoties bij het beslissingsproces plaats vindt.

Hypothese 3 veronderstelt dat individualiserende morele waarden een significant positieve samenhang hebben met participatiegedrag. Op basis van de multiple regressieanalyse werd geen statistisch significante samenhang gevonden voor hoe meer individuele morele waarden betrokken zijn, hoe meer participatiegedrag zal worden vertoond. Hypothese 3 kan op basis van deze steekproef niet bevestigd worden, er is geen voorspelling gevonden door individuele morele waarden in het beslissingsproces om te participeren.

Hypothese 4 veronderstelt een positieve samenhang tussen bindende morele waarden en participatiegedrag. Op basis van de regressieanalyse werd vastgesteld dat de vierde hypothese bevestigd kan worden ten opzichte van passieve surveillance. Bindende morele waarden bieden een statistisch significant, positieve voorspelling voor passieve surveillance. Hoe meer bindende morele waarden in de beslissing betrokken zijn, des te meer passief participatiegedrag wordt door de respondent vertoont wordt.

Hypothese 5 veronderstelt dat de expliciete attitude van de respondenten positief samen hangt met participatiegedrag. Aan de hand van de meervoudige regressieanalyse blijkt geen statistisch significante samenhang te bestaan tussen een positieve expliciete attitude en participatiegedrag, waardoor hypothese 5 wordt verworpen.

Tabel 6: Meervoudige Regressieanalyse

Variabelen	Actieve surveillance	Passieve surveillance	Sociale controle & opsporing	Preventieve surveillance
	b	b	b	b
Zelf-bewuste emoties	-0.20	0.26	0.01	-0.45
Ander-bewuste emoties	0.07	0.14	0.18	0.11
Ander-veroordelende emoties	0.10	0.13	0.02	0.05
Individualiserende waarden	-0.34*	-0.39	-0.15	0.11
Bindende waarden	0.25	0.47*	0.18	0.40
Expliciete attitude	0.17	0.20	-0.12	0.11
R ²	.20*	.26*	.05	.14

* $p < .05$, ** $p < .01$

Tabel 6: Meervoudige Regressieanalyse

Discussie

In het huidige onderzoek werd nagegaan welke processen de beslissing om te participeren in het politiedomein kunnen verklaren. Burgerparticipatie werd ingedeeld in vier participatiegedragingen (actieve surveillance, passieve surveillance, sociale controle & opsporing en preventieve surveillance). Gebaseerd op het duale-process model van Kahneman (2003) werd er onderscheid gemaakt tussen het intuïtieve en het rationele systeem, die van invloed zijn op het nemen van een beslissing. Het intuïtieve systeem werd gemeten aan de hand van morele emoties (Haidt, 2003) en morele waarden (Haidt, 2003). Morele emoties zijn ingedeeld ten opzichte van de desbetreffende actie-tendentie die ze uitlokken. Morele waarden werden onderverdeeld in 2 categorieën gebaseerd op Haidt's bevindingen (Haidt et al., 2007). De eerste categorie zijn individualiserende morele waarden, zoals zorg en eerlijkheid, de tweede categorie bevat bindende morele waarden, bestaande uit loyaliteit, autoriteit en heiligheid. Ten grondslag van het rationele systeem werd gekozen de expliciete attitude te meten, alhoewel deze deels ook door het intuïtieve systeem kan worden beïnvloed (Haidt, 2007). Er werd onderzocht welke invloed deze variabelen hebben op de beslissing om te participeren in het veiligheidsdomein.

Aan de hand van dit onderzoek bleek dat participatiegedragingen niet door een proces of een samenwerking van processen kan worden voorspeld, maar dat bepaalde surveillancegedragingen door bepaalde mechanismen worden bevordert of vermindert. Als het gaat om actieve surveillance blijken individualiserende morele waarden een voorspellend mechanisme in de beslissing te zijn. Burgers zijn minder geneigd om actief te surveilleren, indien zij minder individualiserende morele waarden bezitten. Deze bevinding is te verklaren middels de focus van individualiserende morele waarden die op het bewaren van een individu's rechten ligt (Graham, et al., 2011). In de context van burgerparticipatie in Community Policing ligt de focus op het behouden van de gemeenschappelijke waarden en het uitvoeren van pro sociaal gedrag. Hierin werken individualiserende morele waarden echter tegen het uitvoeren van pro sociaal gedrag, wat een verklaring biedt voor de gevonden negatieve samenhang met actieve participatie. In tegenstelling tot actieve surveillance blijkt passieve surveillance door bindende morele waarden voorspeld te kunnen worden. Burgers zijn sneller geneigd om passief te surveilleren, indien zij meer waarden betreffende loyaliteit, autoriteit of heiligheid bezitten. Graham et al. (2011) zeggen dat bindende morele waarden georiënteerd zijn op de collectieve gemeenschap. Deze waarden worden onder andere door de politie verdedigd en burgers kunnen hierbij ondersteuning bieden om de gezamenlijke

waarden te beschermen tegen minachtingen of schendingen.

Morele emoties, noch met benaderingstendenties noch met vermijdingstendenties blijken geen invloed te hebben op surveillancegedragingen. Haidt (2003) en Carver (2006) stellen dat emoties een persoon echter in staat stelt een handelings tendens uit te voeren in plaats van de directe uitvoering van de handeling. Deze handelingstendenties worden uitgelokt door een veroorzaker. In dit onderzoek werden de respondenten, zonder een mogelijke veroorzaker voorafgaand aan de meting, gevraagd naar dispositionele-morele emoties en niet naar momentaire emoties. Dit is een mogelijke reden waarom surveillancegedragingen in dit onderzoek niet voorspeld kunnen worden door morele emoties, omdat mensen deze tendensen kunnen onderdrukken. Verder blijken uit de literatuur belangrijke overeenkomsten te bestaan tussen dispositionele en momentaire emoties (Lerner et al., 2000). Dit geeft aanleiding om vervolgonderzoek te doen naar de relatie van momentaire emoties, die emoties die een respondent voelt tijdens de beslissing om te participeren en dispositionele, morele emoties, misschien komen de overeenkomsten toch niet zo vaak voor als Lerner et al. (2000) hebben verondersteld. Verder meet dit onderzoek morele emoties middels zelfrapportage. Er bestaat de mogelijkheid dat deze manier voor sommige mensen te introspectief is, de respondenten zijn zich niet bewust van hun disposities en hoe vaak ze het afgelopen jaar bepaalde emoties hebben gevoeld. Onderzoek toont aan dat biases en heuristieken invloed kunnen hebben op de twee systemen (Kahneman & Frederick, 2002). Lerner et al. (2000) stellen ook dat mensen in een goed humeur meer optimistische beslissingen en mensen die bang zijn en slecht humeur hebben slechtere beslissingen maken. In dit onderzoek werd geen rekening gehouden met de affectieve staat van de respondenten ten tijde van het onderzoek. Zo kan het zijn dat de respondenten door hun affectieve staat werden beïnvloed, wat een verklaring kan bieden waarom er geen invloed door morele emoties met benaderings- of vermijdingstendenties op participatiegedrag gevonden werd. Om deze reden is aanleiding gegeven voor vervolgonderzoek met betrekking op het meten van momentaire morele emoties.

Gebaseerd op Nienhuis' (2014) onderzoek werd voor de expliciete attitude ten opzichte van participatiegedrag een positieve samenhang verwacht met participatiegedrag. Hiervoor werd ook een relatief hoge gemiddelde waarde gevonden, maar werd echter niet door een significante samenhang ondersteund. Een mogelijke verklaring, waarom geen surveillancegedraging werd voorspeld door de expliciete attitude, biedt Van Knippenberg (2012), die zegt dat een bewuste expliciete attitude alleen beperkt een voorspelling biedt voor gedrag. Hij stelt dat een groot gedeelte van gedrag gebaseerd is op automatische processen.

En, tegenstrijdig met Nienhuis (2014), minder op bewuste processen, zoals de expliciete attitude. Als reden gaf hij aan dat impliciete beslissingen ons gedrag moeiteloos kunnen sturen en ons daarom minder cognitieve energie kosten. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met Haidt (2007), die aangeeft dat expliciete attitude niet volledig rationeel is.

Een andere mogelijke verklaring waarom voor sociale controle & opsporing en preventieve surveillance geen voorspellende mechanismen werden gevonden, kan aan de hand van een interview met een Duitse politieagent worden toegelicht. Het bleek dat Community Policing in Duitsland door de politie niet wordt toegepast. In tegendeel, opgerichte buurtwachten zoals in Frechen (Noordrijn Westfalen) en Güster (Sleeswijk-Holstein) worden door de politie niet ondersteund en een samenwerking zelfs buitengesloten. Een totaalconcept van Community Policing bestaat dus niet, waardoor aan de ene kant de lage gemiddelden op de verschillende surveillances verklaard kunnen worden. Maar aan de andere kant zou de expliciete attitude wellicht ook lager zijn, omdat burgers surveillance in politiewerk niet als mogelijke of zelfs legale gedraging beschouwen. Actieve surveillance heeft het laagste gemiddelde en vereist de meeste betrokkenheid in politiewerk van burgers. Participatie ten opzichte van de gezamenlijke veiligheid kan in Duitsland minder faciliteren, omdat de Duitse overheid en politie minder ondersteuning hierin stimuleert. Van Steden, et al. (2011) bieden ondersteuning voor deze hypothese, actieve burgerparticipatie kan alleen worden bevorderd door coaching en waardering van de politie en overheid. Daarentegen heeft preventieve surveillance het hoogste gemiddelde opgeleverd, gerelateerd aan de andere gevonden surveillances, maar is ook niet redelijk hoog. Ten opzichte van actieve surveillance, passieve surveillance en sociale controle & opsporing bevat preventieve surveillance in dit onderzoek voornamelijk gedragingen over het behouden van de eigen veiligheid. Daardoor is het minder gemeenschappelijk en burgers hebben minder ondersteuning door autoriteiten nodig. Het huidige onderzoek heeft geen significante voorspellers voor sommige surveillancegedragingen gevonden, omdat het gemiddelde van de surveillancegedragingen wellicht nog steeds te laag was.

Een sterk punt van dit onderzoek is de validiteit van de vragenlijst, die aan de hand van een Nederlandse versie door een vooruit- en terugvertaling naar het Duits werd omgezet. Bovendien werden in dit onderzoek een aantal hoge Cronbach's alfa's gevonden wat op een hoge interne consistentie tussen de stellingen vanuit een factor duidt. De factoren die gebruikt werden, zijn dus redelijk betrouwbaar.

Minder sterke punten van dit onderzoek komen naar voren met het oogmerk op de respondentenverzameling. Door middel van de flyers konden niet voldoende respondenten

worden bereikt en overtuigd om mee te doen, waardoor een aantal willekeurige respondenten uit de omgeving werd verzameld om een grotere steekproef te verkrijgen. Om deze reden zijn de populatiegegevens aan de ene kant moeilijk generaliseerbaar, maar aan de andere kant kunnen niet significante uitkomsten daardoor verklaard worden. Demografische gegevens van de respondenten zijn te verschillend. Verder is de steekproefgrootte voor uitbreiding vatbaar. In totaal zijn 113 respondenten begonnen met het invullen van de vragenlijst, maar slechts 68 gegevens waren bruikbaar. Niet alle vragenlijsten werden compleet ingevuld en bij sommige respondenten bleek er een technisch probleem, waardoor slechts gedeeltes van de vragenlijst werden aangeboden. Door de kleine steekproefgrootte zijn grotere verschillen nodig om significante uitkomsten te kunnen vinden.

De vragenlijst blijkt een goede interne consistentie te hebben, wat aanleiding geeft dit onderzoek door selectief gekozen respondenten met een grotere steekproefgrootte te herhalen. Aanleiding voor verder onderzoek geeft het huidige onderzoek in het nauwkeuriger in kaart brengen om welke redenen burgers precies op basis van bindende morele waarden participatiegedrag verhogen en niet door de andere variabelen. Dit kan worden gedaan middels kwalitatief onderzoek en het stellen van scenario's, waarbij participanten mogelijke uitkomsten moeten bedenken en de mening moeten motiveren, waardoor duidelijkheid kan worden geschept over waarom juist een bepaald mechanisme in het beslissingsproces aanwezig is. Een mogelijke verklaring hiervoor kan worden gevonden in de gezamenlijke basis van bindende morele waarden en participatiegedrag.

In de praktijk is inzicht in onderliggende processen die de beslissing om te participeren beïnvloeden van belang voor maatregelen die kunnen worden genomen, zoals interventies die burgers meer betrekken bij surveillancegedragingen. Hierbij is een interessante bevinding dat er verschillende surveillancegedragingen uit zijn gekomen, die door verschillende mechanismen worden gestuurd. Overheidsinterventies voor het bevorderen van actieve surveillance, moeten minder focussen op individualiserende morele waarden omdat dit mechanisme actieve surveillance vermindert. Daarentegen moeten interventies voor het bevorderen van passieve surveillance juist bindende morele waarden van de respondenten aanspreken.

Concluderend leveren bepaalde mechanismen significantie op voor bepaalde gedragingen. Geen mechanisme biedt een voorspelling voor alle gevonden surveillancegedragingen, maar morele waarden bieden voor twee surveillancegedragingen een voorspelling. Burgers die actief surveilleren in politiewerk, blijken minder individualiserende morele waarden te bezitten. En burgers die meer geneigd zijn passief te surveilleren in

politiewerk, bezitten meer bindende morele waarden, zoals autoriteiten respecteren en loyaal zijn. Participatiegedrag blijkt dus vooral gestuurd te worden door impliciete beslissingen, zoals in het huidige onderzoek bevestigd, gebaseerd op bindende morele waarden. Om deze reden nemen intuïtieve mechanismen, die betrokken zijn bij de beslissing te participeren, de overhand over rationele mechanismen. In dit onderzoek wordt de beslissing om te participeren automatisch en impulsief genomen, waardoor weinig cognitieve energie wordt vereist.

Referenties

- Agelink, M. (2011). *Attitude t.o.v. de Politie: Beïnvloedingsfactoren*. Enschede: University of Twente. Von <http://essay.utwente.nl/61029/> abgerufen
- Baenziger, M. (2014). Grundriss innovativer Polizeiansätze. *University of Lausanne*.
- Baessmann, J., & Vogt, S. (1997). *Community Policing. Projektbericht des Bundeskriminalamtes zu den Erfahrungen in den USA*. Wiesbaden: Bundeskriminalamt.
- Batson, C. D. (1998). *Altruism and prosocial behavior*. In: *Handbook of social psychology*. New York: McGraw-Hill.
- Bullock, K., & Sindall, K. (2014). Examining the nature and extent of public participation in neighbourhood policing. *Policing & Society*, 24(4), 385-404. doi:10.1080/10439463.2013.844130
- Bundeskriminalamt, K. I. (2015). *BKA Polizeiliche Kriminalstatistik*. Abgerufen am 15. 12 2015 von https://www.bka.de/DE/Publikationen/PolizeilicheKriminalstatistik/pks__node.html?__nnn=true
- Carver, C. S. (2006). Approach, avoidance, and the self-regulation of affect and action. *Motivation and emotion*, 2, S. 105-110.
- Choi, K., & Lee, J. (4. January 2014). Citizen participation in community safety: a comparative study of community policing in South Korea and the UK. doi:10.1080/10439463.2014.922087
- Cordner, G. (2014). *Community Policing*. The Oxford Handbook of Police and Policing.
- Crawford, A. (2001). *Public Matters: Reviving Public Participation in Criminal Justice*. London: Criminal Justice Forum.
- Dane, E., & Pratt, M. G. (2007). Exploring intuition and its role in managerial decision making. *Academy of Management Review*, S. 33-54.
- Ekman, P. (1992). An Argument for Basic Emotion. *cognition and emotion*, 3-4, S. 169-200.
- Epstein, S. (1994). Integration of the cognitive and psychodynamic unconscious. *Am. Psychol.*, S. 709-724.
- Fazio, R. H., & Olson, M. A. (2007). Attitudes: Foundations, Functions and Consequences. In J. M. A. & Cooper, *The Sage handbook of social psychology* (S. 123-145). In: Hogg, (Eds.).
- Feltes, T. (2012). Community Policing in Germany. Community Policing in Indigenous Communities. Boca Raton. FL. *CRC Press-Taylor & Francis Group*, 257-265.
- Graham, J., Haidt, J., & Nosek, B. (July 2008). *Moral Foundations*. Von www.MoralFoundations.org abgerufen
- Graham, J., Nosek, B. A., Haidt, J., Iyer, R., Koleva, S., & Ditto, P. H. (2011). Mapping the moral domain. *Journal of Personality and Social Psychology*, S. 366–385.
- Haidt, J. (2001). The Emotional Dog and Its Rational Tail: A Social Intuitionist Approach to Moral Judgment. *Psychological Review*, 4, S. 814-834. doi:10.1037//0033-295X. 108.4.814
- Haidt, J. (2003). *The Moral Emotion*. *Handbook of affective sciences*.

- Haidt, J. (2007). The New Synthesis in Moral Psychology. *Science*, 5827, S. 998-1002.
- Haidt. (2008). Morality. *Perspectives on Psychological Science*, 1, S. 65-72. doi:10.1111/j.1745-6916.2008.00063.x
- Haidt, J., & Graham, J. (2007). When morality opposes justice: Conservatives have moral intuitions that liberals may not recognize. *Social Justice Research*, S. 98-116. doi:10.1007/s11211-007-0034-z
- Haidt, J., Graham, J., & Joseph, C. (2009). Above and below left-right: Ideological narratives and moral foundations. *Psychological Inquiry*, S. 110-119.
- Hamilton-Smith, N., Machenzie, S., Henry, A., & Davidones, C. (2014). Community policing and reassurance: Three studies, one narrative. *Criminology and Criminal Justice*, 14(2), 160-178. doi:10.1177/1748895813483762
- Hastie, R., & Davis, R. M. (2010). Rational choice in an uncertain world: The psychology of judgment and decision making. . *Sage*.
- Jackson, J., & Bradford, B. (2010). What is trust and confidence in the police? *Policing*, S. 241-248.
- Johnston, L. (1996). What is vigilantism? *British Journal of Criminology*, 2, S. 220–236.
- Kahneman, D. (2002). Maps of bounded rationality: A perspective on intuitive judgment and choice. *Nobel prize lecture*, S. 351-401.
- Kahneman, D. (2003). A perspective on judgment and choice: mapping bounded rationality. . *American psychologist*, 9, S. 697-720. doi:10.1037/0003-066X.58.9.697
- Kahneman, D., & Frederick, S. (2002). Representativeness revisited: Attribute substitution in intuitive judgment. In T. Gilovich, D. Griffin, & D. (. Kahneman, *Heuristics of Intuitive Judgment: Extensions and Applications*. New York: Cambridge University Press.
- Lavakras, S. P., & Herz, E. J. (2006). Citizen Participation in Neighborhood Crime Prevention. *Criminology*, 3-4.
- Lerner, J. S., & Keltner, D. (2002). Beyond valence: Toward a model of emotion-specific influences on judgement and choice. *Cognition and Emotion*, 4, S. 473-493.
- Nienhuis, I. (2014). *Vrijheid, gelijkwaardigheid en bevoogding. Over bewonersparticipatie in het stimuleren van sociale weerbaarheid in wijken*. Groningen: PhD Thesis, University of Groningen.
- Reisig, M. D., & Giacomazzi, A. L. (1998). Citizen perceptions of community policing: are attitudes toward police important?". *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 3, S. .547 – 561.
- Rottwinkel, E. M. (2014). *The Policing Styles and Unequal Treatment of Minorities in the Netherlands and Germany*.
- Silver, E., & Miller, L. L. (2004). Sources of informal social control in Chicago Neighborhoods. *Criminology*, 42(3), 551-584. doi:10.1111/j.1745-9125.2004.tb00529.x
- Smith, E. R., & Mackie, D. M. (2000). *Social psychology*. . New York: Psychology Press.
- Stanovich, K. E., & West, R. F. (2000). "Individual Differences in Reasoning: Implications for the Rationality Debate?". *Behavioral and Brain Sciences*, 5, S. 645-65.

- Sunshine, J., & Tyler, T. (2003). Moral Solidarity, Identification with the Community, and the Importance of Procedural Justice: The Police as Prototypical Representatives of a Group's Moral Values. *ocial Psychology Quarterly*, 66(2), S. 153–165.
- Tangney, J. P., Stueweig, J., & Mashek, D. J. (2007). Moral Emotions and Moral Bahvior. *Annu. Rev. Psychol.*, S. 345-372.
- Terpstra. (2008). Police, local government, and citizens as participants in local security networks. *Police Practice and Research: An International Journal*, 3, S. 213-225.
doi:10.1080/1561426070179752
- Terpstra, J. (2010). Community policing in practice: Ambitions and realization. *Policing*, 4(1), 64-72.
- Terpstra. (2011). Governance and accountability in community policing. *Crime, Law and Social Change*, 55(2-3), 87-104. doi:10.1007/s10611-011-9272-y
- Terpstra, T., & Gutteling, J. (2008). Households' perceived responsibilities in flood risk management in the Netherlands." *International Journal of Water Resources Development*, 4, S. 555-565.
doi:10.1080/07900620801923385
- van der Land, M., van Stokkom, B., & Boutellier, H. (2014). "Burgers in veiligheid".
- Van Knippenberg, A. F. (2012). Gedrag. Von
<http://repository.uibn.ru.nl/dspace31xmlui/bitstream/handle/2066/91444/91444.pdf?sequence=1> abgerufen
- Van Leeuwen, F., & Park, J. H. (2009). Perceptions of social dangers, moral foundations, and political orientation. *Personality and Individual Differences*, S. 169-173.
doi:doi:10.1016/j.paid.2009.02.017
- Van Steden, R., van Caem, B., & Boutellier, H. (2011). The hidden strength' of active citizenship: The involvement of local residents in public safety projects. *Criminology and Criminal Justice*, 5, S. 433-450. doi:10.1177/1748895811414467
- Wells, W., Schafer, J., Varano, S., & Bynum, T. (2006). Neighborhood Residents' Production of Order: The Effects of Collective Efficacy on Responses to Neighborhood Problems. *Crime & Delinquency*, 52(4), 523-550. doi:10.1177/0011128705284681
- Wisler, D., & Onwudiwe, I. D. (2008). Community policing in comparison. *Police Quarterly*, 11(4), 427-446.
- Wright, J., & Baril, G. (2011). The role of cognitive resources in determining our moral intuitions: Are we all. *The Journal of Experimental Social Psychology*, S. 1007-1012.
- Wright, J., & Baril, G. (2013). The role of dispositional vs. situational threat-sensitivity in our moral judgments. *Journal of Moral Education*, 3, S. 383-397.

Bijlage

1. Flyer gebruikt voor purposive sampling:

Wie denken Sie über die Mithilfe von
Bürgern bei der Polizeiarbeit?

|

Schon mal einen
Diebstahl gesehen und
gezweifelt, ob Sie diesen
melden sollen?

Woran lag es, dass Sie gezweifelt haben?

Ich schreibe meine Bachelorarbeit an der
Universität Twente in Enschede, den
Niederlanden. Mein Name ist Sabrina Perick.
Ich untersuche die **Entscheidungsprozesse
von Bürgern hinsichtlich des Verhaltens in
Bezug auf Polizeiarbeit.**

Hierfür benötige ich Respondenten & wäre
Ihnen sehr dankbar für Ihre Teilnahme an
meiner Online-Umfrage: <http://bit.ly/1W3tMn5>

Vielen Dank im Voraus,
Sabrina Perick

2. Interview met een Duitse district politieagent om duidelijkheid te krijgen over de toepassing van Community Policing in Duitsland.

Politieagent Andreas Nikolaus (district Kreis Steinfurt sinds 38 jaren) heeft me op 25 oktober 2015 een aantal vragen beantwoord. Hieronder de belangrijkste punten die uit het gesprek bleken.

1. Inwiefern wird kommunale Polizeiarbeit in Deutschland angewandt (bzw. welche Unterpunkt)?

Nikolaus: Die Bürger werden, um das ganz ausdrücklich zu sagen, von der Polizeiarbeit ausgeschlossen. Im Kreis Steinfurt wurde aber die Zahl der Bezirksbeamten in den einzelnen Kommunen erhöht, damit mehr Ansprechpartner für die Bürger direkt vor Ort sind. Über eine polizeiliche Systemumstrukturierung wird derzeit nicht nachgedacht.

2. Bestehen zwischen den Kommunen oder der Bundesebene Unterschiede oder ist diese Handhabung in ganz Deutschland gültig.

Nikolaus: In ganz Nordrhein-Westfalen werden Bürger nicht eingebunden, allerdings bestehen Unterschiede, dies ist nicht in ganz Deutschland so. Bayern ist dies betreffend etwas offener für die Mithilfe, auch gibt es einige Polizeistellen die mit Bürgerwachen zu kämpfen haben, weil diese zu eigenständig handeln und die gesetzlich festgelegten Rechte überschreiten.

3. In vielen Ländern wie in den Niederlanden wird gemeindenähe Polizeiarbeit als leitende Strategie angewandt und Bürgern aktiv eine Rolle zugetragen. Warum wird dies in Deutschland absolut abgelehnt.

Nikolaus: Zum einen bringt es sehr viele strukturelle und organisatorische Änderungen mit sich. Das ist kein Prozess den man in einer Woche durchläuft, sondern der über Jahre hinweg durchgezogen werden müsste. Zum anderen befürchtet man, dass die Schwelle zur Eigenjustiz dadurch deutlich abschwächt und die Gefahr droht, dass Bürgerbeteiligung aus dem Ruder läuft.